

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 26. hét

NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Kelemen Hunor: hiba lenne nem állítani magyar államfőjelöltet

Kelemen Hunor szerint nagy hiba lenne olyan helyzetet teremteni az őszi romániai elnökválasztáson, hogy az erdélyi magyaroknak ne legyen lehetőségük a választás első fordulójában magyar jelöltre szavazni. Az RMDSZ elnöke szombaton Marosvásárhelyen a szövetség kisparlamentjének tekintett Szövetségi Képviselők Tanácsa (SZKT) ülésén tartott helyzetértékelésében a jelöltállítás mellett szóló érveket sorakoztatta fel. „Ha van jelöltünk, a médiában és a közvitákban jelen tudunk lenni, el tudjuk mondani az emberek elvárásait. Ha nincsen jelöltünk, nem fogunk számítani, nem fognak bennünket megkérdezni, nem tudunk álláspontokat ütköztetni” – jelentette ki a miniszterelnök-helyettesi tisztséget is betöltő politikus. Elismerte, hogy a jelöltállítás ellen is szólnak érvek, ezekre azonban nem tért ki. Kelemen Hunor elmondta, a szövetségnek a nyár folyamán kell meghoznia a jelöltállítással kapcsolatos döntéseit, hiszen várhatóan november 2-án tartják a romániai elnökválasztás első fordulóját. Az RMDSZ elnöke kijelentette, három és fél hónap után korai megvonni az RMDSZ kormányzati jelenlétének a mérlegét. Úgy látta azonban, hogy adottak a feltételek ahhoz, hogy a szövetség „akár a ciklus végéig” együtt kormányozzon a koalíciós társaival. „Nyitottságot érzékelek részükről. Amit napirendre tűztünk, azt vitákkal, de őszintén meg lehetett beszélni” – jelentette ki Kelemen Hunor. Az elnök úgy értékelte, az RMDSZ „tisztességes, jó eredményt” ért el az EP-választásokon, „amit mindenki emelt fővel vállalhat”. Sikerült ugyanis biztosítani a brüsszeli politizálás folytatását, és a magyar közösség romániai számarányának megfelelő képviseletet. Hozzátette, plusz önbizalmat adott volna a közösségnek, ha – 2009-hez hasonlóan – most is három képviselőt küldhetett volna az EP-be. Ez szerinte akkor sikerülhetett volna, ha valamennyi erdélyi régióban olyan szinten sikerült volna a mozgósítás, mint például Szilágy megyében vagy Udvarhelyszéken.

Támogatja a kormány a zászlótörvényt

Már szeptemberben elfogadhatja a parlament a zászlótörvényt, melyet szerdán a kormány is támogatásáról biztosított – jelentette be Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a Szövetségi Képviselők Tanácsa (SZKT) szombati ülését követő sajtótájékoztatóján. Elmondta, a kormány szerdai ülésén támogatta a készülő törvényt, amely már a szenátus illetékes szakbizottságai asztalára került. A miniszterelnök-helyettes úgy vélekedett, hogy a jogszabályt már szeptemberben elfogadhatja a parlament. A törvénnyel kapcsolatos végső döntést a parlament alsóháza hozza meg. Kelemen Hunor szerint a törvény lehetőséget teremt a székely zászló használatára. Nem tiltja ugyanis meg, hogy különböző önkormányzatok ugyanazt a zászlót fogadják el saját jelképüknek. „Ha a Hargita Megyei Tanács a megye zászlajává nyilvánítja a székely zászlót, Kovászna megye is megteheti ugyanezt” – magyarázta az RMDSZ elnöke, aki szerint a települések is saját jelképükkel nyilváníthatják a lobogót. Hozzátette, a tervezett törvény nem írja elő, hogy a zászlóra fel kellene írni a település nevét. Kelemen Hunor elmondta, ugyan ma sem tiltja semmi a székely zászló használatát, az ezzel kapcsolatos bírósági ítéletek mégis szükségessé teszik a

kérdés szabályozását. A vezető kormánypárt 42 képviselője április közepén terjesztette be törvénytervezetét a bukaresti törvényhozásban a helyi közigazgatási egységek saját zászlóinak elfogadásáról és használatáról. A tervezet szerint a községek, városok és megyék zászlóit kormányhatározattal fogadják el az önkormányzat javaslatára. Ott, ahol valamely kisebbség teszi ki a lakosság legalább 20 százalékát, a közigazgatási egység megnevezését az illető kisebbség nyelven is fel kell tüntetni a zászlón.

„Túltaktikázott” az autonómiatervezet

Az RMDSZ „túltaktikázta” az autonómiatervezet elkészítését és benyújtását, de komolyan gondolja azt – szögezte le csütörtöki sajtótájékoztatóján Antal Árpád. Sepsiszentgyörgy polgármestere, az autonómia-törvénytervezetet kidolgozó RMDSZ-MPP kétpárti bizottság tagja saját álláspontját ismertette a munkafolyamatról. Elmondta, az RMDSZ-en belül is több dilemmával szembesültek, ezek közül az egyik, hogy mikor kell benyújtani a tervezetet. „Az elmúlt hónapokban ez elmaszatolódott, nem jól kommunikáltunk, ezért én is vállalom a bírálatot. Ám abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a szövetség 2013-as kongresszusán ellenszavazat nélkül elfogadtuk, hogy az RMDSZ elkészíti, benyújtja és fenntartja az autonómiastatútumot. Ez a Székelyföldön kívüli politikusokat is kötelezi, akik nem feltétlenül hívei annak, hogy a tervezetet a parlament elé terjesszük. A jövő évi kongresszusig azonban ezt a vállalást abszolválni kell, és ezt a szövetség vezetői is komolyan gondolják” – mutatott rá a politikus. Antal egyébként úgy véli, hogy az RMDSZ-nek kormánypozícióból kell a parlament elé terjesztenie a tervezetet, nem pedig ellenzékéből, mert így „ütősebb”. A tervezet tartalmáról Antal leszögezte, a külügy és a hadügy kivételével minden hatáskörnek a Székelyföldre kell kerülnie, a magyar regionális hivatalos nyelv kell legyen, és rendezni kell a hivatalokban az etnikai arányosság kérdését, a románok jogait, és a pénzügyi autonómiát. A politikus úgy véli, geopolitikailag vannak olyan folyamatok, amelyek segítik, és vannak, melyek fékezik az autonómia ügyét: segíti az ukrán történés, az Európa Tanács diszkriminációról szóló jelentése, a Kalmár-jelentés, ám fékezi a skóciai és a katalán folyamat, amely azt a retorikát erősíti, hogy az autonómia a függetlenség előszobája.

Lomnici: a szlovák vezetés nemzetbiztonsági kockázatként tekint a magyarokra

A közeljövőben várhatóan változik az állampolgársági törvény Szlovákiában. Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke szerint a kormány nemzetközi nyomásra kénytelen módosítani a jogszabályt. Véleménye szerint teljesen egyértelmű, hogy a kettős állampolgárokat szlovák állampolgárságuktól megfosztó törvény ellentétes az alkotmánnyal. Az alaptörvény szerint ugyanis senkitől nem lehet elvenni az állampolgárságát, legfeljebb lemondani lehet róla. A szlovák politikai vezetés érzi, hogy

valamit tenni kell a kettős állampolgárság ügyében, de nem érdemes abban bízni, hogy ez kedvező lehet a magyar kisebbségre – mondta Lomnici, aki szerint a Fico-kormány nemzetbiztonsági veszélytényezőként tekint a felvidéki magyarokra. A belügyminisztérium legutóbb nyárra ígérte az állampolgársági törvény módosítását, melynek értelmében lakhelyhez kötnék a kettős állampolgárság visszaszerzését, illetve megtartását, vagyis annak lehetnek majd szlovák papírjai, akinek kettős állampolgárként a másik állam területén van az állandó lakhelye. Lomnici Zoltán szerint a kormány azért választotta ezt a megoldást, mert az őshonos magyar kisebbség 99 százaléka nem rendelkezik Magyarországon bejelentett állandó lakcímmel. Véleménye szerint ez a döntés „végleg ellehetetleníti a felvidéki magyar jogfosztottak helyzetét”. Hozzátette: ezzel az állampolgárságuktól megfosztottak többsége visszakapná a szlovák állampolgárságát, kivéve azok az őshonos magyarok, akik nem rendelkeznek magyarországi lakcímmel.

Pásztor István: Ősszel egységkormány alakul Vajdaságban

A jelenlegi vajdasági kormánykoalíciónak nincs alternatívája, véli Pásztor István tartományi házelnök, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke, aki szerint ősztől egységkormány vezet majd Vajdaságot. A Naše novine lapnak adott interjújában Pásztor István arra a kérdésre, hogy támogatja-e a Demokrata Pártot (DS) tartományi szinten, azt válaszolta, hogy „a VMSZ ott áll, ahol az elmúlt hónapokban, az elmúlt két évben volt a megállapodások alapján”, tehát pártjának pozíciója ugyanaz marad mindaddig, amíg a megállapodás funkcionál. Pásztor hozzátette, mostanáig „tökéletesen működik”. „A legnagyobb probléma az, hogy nem látni egyetlen reális alternatíváját annak a kormánytöbbségnek, amely jelenleg Vajdaságot vezet” – jelentette ki Pásztor az interjúban. A házelnök és pártvezető ugyanakkor megerősítette, hogy mindig is az ő ötlete volt egy koncentrációs kormány létrehozása. „Ez mindig is az én ötletem volt. Elvetették, s ez nem is volt valami nagy meglepetés számomra. Lehet, hogy júliusban sem fogadják el ezt a megoldást, de ősszel megvalósul, ebben szinte biztos vagyok” – szögezte le Pásztor a Naše novine lapnak nyilatkozva.

Szeptembertől magyar nyelven vezetik az iskolai dokumentációt

Beregszászban június 13-án került sor a Beregszászi Járási Tanács soros ülésére, ahol a megjelent 43 képviselő egyhangúlag támogatta többek közt azt a KMKSZ-javaslatot, melynek értelmében ezentúl a magyar iskolákban magyar nyelven vezethetik az iskolai dokumentációt. A nyelvpolitikáról szóló törvényben foglaltaknak a Beregszászi járásban a közoktatás területén történő végrehajtásával kapcsolatos határozattervet Sin Józsefnek, a KMKSZ-frakcióvezetőjének javaslatára egészítették ki két fontos ponttal. Az első pont

értelmében ezentúl a Beregszászi járás magyar tannyelvű iskoláiban magyar nyelven is lehet vezetni az iskolai dokumentációt, például az osztálynaplót, tanterveket, tanári értekezletek jegyzőkönyveit, továbbá a Beregszászi Járási Tanács kéri az illetékeseket, hogy a magyar iskolák végzőseinek kétnyelvű, ukrán és magyar bizonyítványokat biztosítsanak, mert ehhez ugyancsak joguk van a hatályban lévő nyelvtörvény értelmében.

Megalakult a KMKSZ Ifjúsági Szövetsége

2014. június 21-én megalakult a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Ifjúsági Szövetsége. Az alakuló ülésen hatvan kárpátaljai fiatal gyűlt össze, köztük a kezdeményező csoport tagjai. Az ülést Brenzovics László a KMKSZ elnöke nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelent fiatalokat. Örömet fejezte ki, hogy a kárpátaljai érdekképviselő új nemzedéke állt föl, jelezve, hogy készen áll a feladatokra és a kihívásokra. Az elnök hozzátette, hogy az anyaszervezet teljes vállszélességgel a fiatalok mellett áll, mert szükség van az utánpótlásra, arra a modern tudásra, amelyet a fiatalok birtokolnak. A KMKSZ elnöke tanácsként a kitartásra, a kitartó munkára hívta fel a fiatalok figyelmét, és arra, hogy mindig szolgálják hűen a kárpátaljai magyarságot, magyar ifjúságot. Ezután Barta József a KMKSZ ügyvezető alelnöke beszédében felhívta a fiatalok figyelmét, hogy az ifjúsági szövetség a KMKSZ társszervezeteként fog működni, és az lesz a feladata, hogy kinevelje az új tisztségviselőket, hogy „friss vér” kerüljön a szervezetbe, ugyanis a legutóbbi tisztújításnak is ez volt a feladata. A jelenlévők egyhangú többséggel megszavazták a KMKSZ ISZ megalakulását, majd megvitatták az alapszabályt és az ahhoz fűződő javaslatokat. Az egybegyűltek megválasztották a vezető bizottságot, melynek élére Dobsa István került.

